

8. Карпец И. И. Преступления международного характера / И. И. Карпец. - М. : Юрид. лит., 1979. - 264 с.

9. Шеварега А. Б. Сотрудничество государств в борьбе с международными преступлениями: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Шеварега Асрат Бало. - Киев, 1990. - 22 с.

10. Панов В. П. Международное уголовное право: учеб. пособие / В. П. Панов. - М. : ИНФРА-М, 1997. - 320 с.

11. Базов В. П. Кримінальна відповідальність за серйозні порушення міжнародного гуманітарного права: навч. посіб. / В. П. Базов. - Київ : Істина, 2003. - 136 с.

12. Зелінська Н. А. Міжнародно-правова концепція міжнародного злочину : дис. . д-ра юрид. наук : 12.00.11 / Зелінська Наталія Анатоліївна. - Одеса, 2006. - 484 с.

*Ігнатюк Олег Володимирович -
заступник голови Апеляційного суду
Київської області, кандидат юридичних
наук*

КОНТРОЛЬНІ ФУНКЦІЇ ПРОКУРОРІВ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Контрольні функції прокурора під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій реалізуються на різних етапах. Насамперед прокурор подає слідчому судді клопотання або погоджує клопотання слідчого про проведення негласної слідчої (розшукової) дії, а у випадках, передбачених Кримінального процесуального кодексу (КПК) України, самостійно дозволяє проведення цих дій. Виключно прокурор має право прийняти рішення про проведення такої негласної слідчої (розшукової) дії, як контроль за вчиненням злочину (ст. 271 КПК України).

Предметом контролю прокурора на цьому етапі є:

1) наявність законних підстав для проведення певної негласної слідчої (розшукової) дії (юридична обґрунтованість негласної слідчої (розшукової) дії);

2) наявність фактичних підстав (фактична обґрунтованість негласної слідчої (розшукової) дії);

3) додержання процедури отримання дозволу на її проведення.

Розгляд і погодження прокурором клопотання слідчого про надання дозволу на проведення негласної слідчої (розшукової) дії здійснюють невідкладно з моменту його надходження. Прокурор вивчає матеріали кримінального провадження, які є підставою для прийняття рішення про погодження клопотання. Відмову в погодженні клопотання приймають у формі постанови, що не виключає повторного звернення слідчого після отримання додаткових доказів або усунення недоліків, зазначених прокурором у рішенні.

У постанові про відмову прокурор за наявності підстав може категорично відмовити в погодженні клопотання слідчого або вказати на певні недоліки, які необхідно усунути, чи на додаткові докази, які необхідно зібрати.

Під час проведення негласної слідчої (розшукової) дії прокурор контролює, насамперед, дотримання встановлених строків її проведення. У рішенні про проведення негласної слідчої (розшукової) дії обов'язково зазначають строк її проведення (ч. 5 ст. 246 КПК України). Строк проведення негласної слідчої (розшукової) дії може самостійно продовжити прокурор до вісімнадцяти місяців, якщо негласну слідчу (розшукову) дію проводять за його рішенням.

Крім цього, прокурор зобов'язаний не допускати безпідставного обмеження прав і свобод людини під час проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Зокрема, у ч. 5 ст. 249 КПК України йдеться про обов'язок прокурора прийняти рішення про припинення подальшого проведення негласної слідчої (розшукової) дії, якщо в цьому вже немає необхідності.

Прокурор має право заборонити проведення ще не розпочатої негласної слідчої (розшукової) дії, оформивши своє рішення вмотивованою постановою (ст. 110, 246, 249 КПК України).

Прокурор зобов'язаний припинити подальше проведення негласної слідчої (розшукової) дії за інших підстав, викладених ним у постанові, яку негайно надають керівнику органу, що проводить негласну слідчу (розшукову) дію за дорученням

слідчого, прокурора, або слідчому, який безпосередньо проводить зазначені дії (ст. 246, 249 КПК України).

Прокурор також здійснює контроль за результатами проведення певної негласної слідчої (розшукової) дії. Керівник органу, якому доручено виконання негласної слідчої (розшукової) дії, має негайно повідомити прокурора та слідчого про неможливість виконання доручення, виконання його, обґрунтувавши причини та повідомивши про вжиті заходи для подолання перешкод у виконанні доручення [1].

Після завершення проведення негласних слідчих (розшукових) дій прокурор здійснює контроль за письмовим повідомленням особи, конституційні права якої було тимчасово обмежено під час їх проведення, а також підозрюваного, його захисника про це обмеження (ст. 253 КПК України). У повідомленні зазначають вид негласної слідчої (розшукової) дії, а також подальше використання отриманих матеріалів у кримінальному провадженні або їх знищення.

Інструкція надає певні контрольні функції не тільки прокурору, який погоджує проведення певної негласної слідчої (розшукової) дії, або безпосередньо приймає рішення про її проведення, а й керівнику відповідної прокуратури. Згідно з п. 4.3.2 Інструкції, прокурор досліджує отриману інформацію, визначену в п. 4.3.1 Інструкції, і в разі підтвердження даних про виявлення ознак кримінального правопорушення, яке не розслідують у цьому кримінальному провадженні, узгодивши зазначене питання з керівником прокуратури, складає відповідне клопотання і вносить його на розгляд слідчому судді. Це не виключає застосування вищими за рангом прокурорами інших форм контролю за діяльністю підлеглих прокурорів, передбачених Законом України «Про прокуратуру».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шилін М. О. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового Кримінального процесуального кодексу України / М. О. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. - 2013. - № 1. - С. 59-64.